

בפסוק 3 צדיקים, שהם: משיח בן דוד, משיח בן יוסף, ומשה רבנו ע"ה. אך מה שהזוהר לא מסביר, למה שלושתם נכללים בברכה של שבט יהודה דווקא? ועוד יש להבין בזוהר, מדוע באמת צריך את 3 המשיחים האלו: משיח בן יוסף משיח בן דוד ומשה רבנו?

ובעזרת השם נבאר על-פי תורתו של רבנו בליקוטי מוהר"ן (תורה ב' ח"א) וכן נבין גם מהתורה הזאת לימוד למעשה לעבודת השם שלנו. רבנו אומר, "עיקר כלי זינו של משיח הוא התפילה", כלומר איך המשיח יילחם, מהי החרב שלו, עם מה הוא ינצח בכל הכבישות שהוא ירצה לכבוש? – את זה הוא יעשה עם הכוח של התפילה שלו. 'מְשִׁיחַ' זה מלשון 'מְשִׁיחַ' (מלשון 'שִׁיחָה') כי למשיח יהיה כוח של תפילה. ידועה השיחה הנפלאה של רבינו הקדוש (שיש"ק ח"ב ס"ו) שאמר, משיח יכבוש את העולם בלי יריית כדור נפץ (פילווער) אחד, אלא רק עם הכוח של תפילה. ואיך הוא יקרב אליו את כל העולם כולו? ע"י הנגינה שלו, כי משיח צדקנו יהיה בעל מנגן (יהיה לו כינור של 72 נימין כמבואר בלקוטי מוהר"ן תניינא תורה ח') וע"י ניגון יקרב את כל העולם.

ע"י שמירת הברית זוכים שהתפילה תתקבל

והנה ר' נתן בקיצור לקוטי מוהר"ן כשהעתיק את המשט הראשון של התורה שלנו, כתב כי עיקר כלי זינו של האישי הישראלי הוא התפילה, כלומר הוא מפרש את דברי רבינו על בחינת 'משיח' שנמצא בכל אחד, כי בכל אחד מישראל יש ניצוץ משיח. כמבואר בלקוטי מוהר"ן (תניינא, תורה ל"ב), וז"ל: וְדַע, שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד צָרִיף לְשִׁמּוֹר אֶת בְּחִינַת מְשִׁיחַ שְׁיִישׁ לוֹ. כִּי כָל אֶחָד כְּפִי קְדֻשָׁתוֹ וְטְהָרָתוֹ, כֵּן יֵשׁ לוֹ בְּחִינַת מְשִׁיחַ, וְצָרִיף לְשִׁמּוֹר מְאֹד, שְׁלֹא יִתְקַלְקַל בְּחִינַת מְשִׁיחַ שְׁלוֹ. אַבְל כְּדֵי לְהַתְּפִיל כְּרֹאוֹ, אֹמֵר רַבְּנוּ: שְׂצָרִיף שִׁיחָה לְאָדָם 'שְׁמִירַת הַבְּרִית', וּרְבֵנוּ נוֹתֵן מוֹסֵר גְּדוֹל בְּנִקּוּדָה הַזֹּאת שֶׁאֵם אָדָם לֹא מְרַגֵּשׁ שֶׁהַתְּפִילָה לֹא הוֹלֶכֶת לוֹ כְּסֵדֵר, וְהוּא לֹא מְצַלִּיחַ לְכוּן בַּתְּפִילָה, זֶה אֹמֵר שֶׁהַבְּרִית שְׁלוֹ ח"ו עֲדִיין לֹא מְתוֹקֶנֶת. כֹּל הָעֵנִיין שֶׁל 'חֶרֶב הַתְּפִילָה' נִרְמָז בְּפִסּוֹק (תהלים מד, ד) שֶׁאֹמֵר דוּד הַמֶּלֶךְ: "חֲגוּר חֲרָבָה עַל יָרֵךְ גְּבוּר הוֹדֵף וְהִדְרָף", הַחֶרֶב שֶׁל הַתְּפִילָה צָרִיף שֶׁתִּהְיֶה חֲגוּרָה עַל יָרֵךְ גִּיבוּר, "אִיזְהוּ גִיבוּר הַכּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ", (י"ד הַכוּוֹנָה לְאוֹת בְּרִית קוֹדֵשׁ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב "שִׁים נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי" שֶׁאֵמֵר אֲבִירָה אֲבִירָה לְאֵלֵינוּ) וְלִכֵּן "חֲגוּר חֲרָבָה עַל – יָרֵךְ גְּבוּרָה", מֵתִי יֵשׁ לְךָ אֶת הַחֶרֶב שֶׁל הַתְּפִילָה? כִּשְׁאֵתָה זֹכֵה לְשְׁמִירַת הַבְּרִית! וְלִכֵּן צָרִיף לְהִיֹּת חִיבוּר שֶׁל מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף לְמְשִׁיחַ בֶּן דוּד. (כְּמוֹ שֶׁהִסְבַּרְנוּ בִּשְׁבֻעַ שְׁעָבֵר עַל "וַיִּגֵּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה" שֶׁאֹמֵר הַזוֹהֵר הַקְּדוֹשׁ "תְּקַרְבוּתָה דְּמַלְכָּא בְּמַלְכָּא", וְכַמּוֹשׁ בַּהֲפִטְרָה "קַח לְךָ עֵץ אֶחָד לַיהוּדָה... וְעֵץ אֶחָד לְאַפְרַיִם וְכוּ' וְהָיוּ לְאַחַדִּים בִּידִיד" – שֶׁזֶה נֹאמֵר עַל שְׁנֵי מְשִׁיחִים בֶּן יוֹסֵף וּבֶן דוּד). וְהֵרַמְח"ל כּוֹתֵב בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת, שֶׁמְשִׁיחַ הוּא חִיבוּר שֶׁל מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף עִם מְשִׁיחַ בֶּן דוּד, הֵינְנוּ

פרשת 'ויחי' - ה'תשפ"א / הרה"ג אליהו עטיה שליט"א

ליקוטי מוהר"ן בפרשה - מבוסס על ליקו"מ ב' חלק א'

תפילה בכוונה - חיבור ל-3 משיחים - התקשרות לצדיק

ניתן לקבל במייל: 6537488@gmail.com

ברוך ה' מגיעים לסיום של ספר בראשית - פרשת ויחי פרשה זו מצד אחד היא 'פרשה סתומה', כי היא מספרת על פטירתו של יעקב אבינו, וכמו שאומר רש"י "כשנפטר יעקב נסתתמו עיניהם של ישראל", ומצד שני הזוהר הקדוש דווקא דורש את סתימת הפרשה לטובה, ודורש את סמיכות הפסוקים של סוף הפרשה הקודמת שכתוב "ויפרו וירבו במאוד מאוד" - "ויחי יעקב", שיעקב אבינו וכל בניו השבטים היה להם במצרים את כל התפוקים, וכמו שכתוב "ויחי יעקב", הזמן שיעקב חי זה השנים של ויחי, $17 + 17 = 34$. 17 שנים עד שיוסף נולד, ועוד 17 שנים האחרונים שהם בארץ מצרים, שאז נאמר על יעקב ויחי.

כיצד התקיימה הברכה שלא יסור שבט מיהודה עד שיבוא המשיח

בהמשך הפרשה קוראים על הברכות שברך יעקב את השבטים. והיום נעסוק בברכה של שבט יהודה, שאמר לו יעקב "לא יסור שבט מיהודה ומחוקק מבין רגליו עד כי יבוא שילה ולו יקחת עמים", ומפרש רש"י: "עד כי יבוא שילה" - זהו 'מלך המשיח', שהמלוכה שלו, והפשט הפשוט ברש"י קצת קשה, וכי עד שיבוא מלך המשיח לא יסור שבט מיהודה?, הרי היום אנחנו רואים שסר שבט מיהודה כל זמן הגלות? ובכן, מפרשי רש"י מפרשים, שבפסוק יש 3 חלקים: "לא יסור שבט מיהודה" - מזמן דוד המלך, כי מאז תהיה המלוכה לשבט יהודה. אחר כך "ומחוקק מבין רגליו" - בזמן הגלות השלטון מיהודה יהיה מועט, ועד מתי תהיה המלוכה מועטת? "עד כי יבוא שילה" - עד שיבוא משיח צדקנו תהיה רק מלוכה מועטת, זה פירושו רש"י.

אך אנחנו רוצים ללמוד את הפירוש הנפלא של הזוהר הקדוש, והוא גם כן מחלק את הפסוק ל-3 חלקים, ורומז בו על 3 משיחים: בן יוסף, בן דוד, ומשה רבנו. (אמנם למדנו על 3 משיחים שהם משיח בן יוסף, משיח בן דוד, ומשיח בן דוד, אך יש עוד בחינת הנשמה המחיה לשני המשיחים זה משה רבנו ע"ה). ולפי זה הפירוש בפסוק "לא יסור שבט מיהודה" - הכוונה על משיח בן דוד שבא משבט יהודה, "ומחוקק מבין רגליו", מחוקק זה בחינת היסוד (שהוא בין הרגליים) בחינת משיח בן יוסף, והשלישי - "עד כי יבוא שילה" - זה משה רבנו - והרמז אומר הזוהר כי הגימטריה של 'שילה' זה 'משה' (345), ולכן מוזכר כאן

שאומרת: הקב"ה כל כך טוב גם בלי שתתפלל בכוונה גם כן הכל יהיה בסדר, וח"ו לא ליפול בקליפת עשיו, שאומרת לאדם תתיימש מהתפילה ואל תתפלל כי זה לא יעזור לך. ולכן צריך להיזהר בתפילה משתי הקליפות האלו, והכוח לשמור שלא לנטות בתפילה ימין או שמאל, ולהתפלל ישר ובכוונה גדולה, זה דווקא ע"י שמירת הברית, כי כשאדם זוכה לשמירת הברית, הוא זוכה להיות קולע אל השערה ולא יחטיא, יש לו את הכוח הנפלא להתפלל בשלימות ובכוונה אמיתית, ולא ליפול ח"ו בקליפת ישמעאל ולא בקליפת עשיו. כי כשאתה שומר את הברית קודש, יש לך את החרב הזאת שקולעת אל השערה לא יחטיא, וזהו עניין החיבור של שני המשיחים, שמישיח בן דוד משתמש בכוח הקדושה של משיח בן יוסף, שהוא בחינת 'יסוד' ועל ידי זה יש לו את כוח של התפילה.

משיח בן יוסף - שמירת הברית, משיח בן דוד - דיבור התפילה,

משה רבינו - חיבור כל תפילות ישראל להיות אחד

נמצא, שהכח הראשון זה הכח של יוסף שמירת הברית, כי רק עם כח זה אפשר לדבר. הכח השני זה כח הדיבור של יהודה – הדיבור של התפילה בפועל, יהודה הוא מדבר ("ויגש אליו יהודה"). אך עדיין זה לא מספיק, כי צריך גם כוח שלישי – 'כח הכולל', וזהו כוחו של משה רבנו, שלו היה את הכוח לכלול את כל התפילות של כל ישראל. ואיך יש לו כח לכלול את כל ישראל? על זה מביא רבנו כאן את העניין של בניית המשכן, כל ישראל השתתפו במלאכת המשכן, וכל אדם תרם איזה משהו למשכן, ואם היה רוצה שמה שהוא הביא ישתתף בבנייה של המשכן, הוא היה צריך להביא את זה אל משה, ומשה היה מחבר את מה שאתה עשית במשכן, ואז זה היה נבנה במשכן. זאת אומרת, כל זמן שאדם לא הביא למשה שהוא הצדיק והנשמה הכוללת, כדי שיחבר וירכיב את מה שהוא עשה למען המשכן, אזי כל מה שהוא עשה, לא היה נכלל במשכן, כי כדי להתכלל במשכן, היה צריך להביא את הדברים אל משה רבנו, וכמו שכתוב "ויביאו את המשכן אל משה".

נמצא שבכל תפילה אנחנו משלבים שלוש כוחות. כי אף על פי שבגדול תורה זו מדברת על תפילת משיח צדקנו, מ"מ כבר ר' נתן שייך את זה לכל אדם ואדם, כמו שהבאנו לעיל. כי הנה יודע רבנו היה חי כבר בעולם הזה, את העולם הבא בבחינה של 'חיים נצחיים', והיה חי כבר כאן את כל הדברים שהם בבחינת לעתיד לבוא. שלושת כוחות שאנחנו מדברים עליהם עכשיו, שייכים גם לאנשים קטנים כמונו, כי רבינו נתן עצה איך גם אנחנו יכולים לזכות לחבר את השלוש הכוחות האלו: הכח של שמירת הברית של משיח בן יוסף, עם כח הדיבור של משיח בן דוד, והכוח של משה רבנו לכלול את כל ישראל ביחד ולעשות מהכל חיבור

רגילים לחשוב שהם שני אנשים שונים, אך הרמח"ל כותב שעכשיו בסוף הגלות, הם ייתחברו ביחד באדם אחד.

ורבנו כאן מסביר מה העבודה שלנו, כתוב ב'ספר יצירה': ברית הלשון מכוונת כנגד ברית המעור, זאת אומרת שהחיבור של שני המשיחים זה כוח התפילה – הדיבור של משיח מלשון 'משיח' בש"י – לשון דיבור 'ברית הלשון', וזהו משיח בן דוד, והוא מתחבר עם 'משיח בן יוסף' – בחינת יוסף הצדיק – שמירת היסוד וקדושת הברית. צריך לחבר את ברית הלשון עם ברית המעור, וע"י שמירת הברית – זוכים לתפילה.

התפילה היא חרב עם שני חודים, ולא לנטות אותה ימין ושמאל

גם התפילה צריכה להיות בבחינת 'פי שנים' ולמה? כי הרי יוסף נקרא בכור ("בכור שורו הדר לו"), ולבכור מגיע לו פי שנים, זה הכוח של בכור, והתפילה נקראת "חרב פיפיות", "פיפיות" – שתי פיות, מהן השתי פיות האלה? בפה אחד אתה שואל את הבקשות שלך, והפה השני בו אתה משבח את הקב"ה. כך גם הבנייה והסדר של תפילת י"ח: פותחים בשלוש ברכות ראשונות, ומשבחים את הקב"ה, אח"כ יש 13 ברכות אמצעיות שבהם אתה שואל את הבקשות שלך, ואחר כך יש שוב שלוש ברכות אחרונות, ששוב אנחנו משבחים את הקב"ה. ולכן התפילה נקראת 'חרב פיפיות' – דהיינו פי שניים, והכוונה היא שקשורים בה ומעורבים בה שתי הפיות, פה שאומר שבחו של מקום, ופה של שאילת צרכיו – ושניהם צריכים. חרב שיש לה שתי פיות, זו היא חרב הברית; "חָגוּר חָרְבָּךְ עַל יָרֵךְ גְּבוּרָה", ומי שזוכה לשמירת ברית קודש – הוא זה שיכול לומר את מילות תפילה בשלימות ובכוונה אמיתית, ולומר גם את העניין של שבחו של מקום, וגם את שאילת צרכיו.

יצריך להיזהר עם החרב הזאת, שלא לנטות ימין ושמאל, זאת אומרת שיהיה קולע אל השערה ולא יחטיא. מסביר רבי נתן את דברי רבנו, שהכוונה היא שלא ליפול לא בקליפת ישמעאל ולא בקליפת עשיו. קליפת ישמעאל עומדת לימין האדם להפריע לו בתפילה, וקליפת עשיו עומדת לשמאלו לייאש אותו מהתפילה. קליפת ישמעאל – מפריעה לאדם ומבלבלת אותו בנקודה הזאת: בשביל מה אתה בכלל צריך להתפלל, הרי הקב"ה טוב, רחום וחנון, הקב"ה יודע מה אתה צריך, וגם בלי שתתפלל, תקבל הכל, זו נטיה לימין. וקליפת עשיו – המייאשת את האדם מהתפילה, ואומרת לו כבר התפללת הרבה ולא נענית, זה לא יעזור לך שתתפלל, כי אינך ראוי שתפילתך תתקבל ותיעשה בקשתך, זה נקרא נטייה לשמאל. אבל הכוח של התפילה הוא כשהחרב הולכת חד וישר, בלי לנטות ימין או שמאלה, לא לנטות ימין לקליפת ישמעאל,

אלא הכל זה נעשה רק ברצונו של הקב"ה, וההסתלקות של משה רבנו בשעת המנחה של שבת, מראה לנו שמשנה זכה למדרגה הגבוהה שהיא בחינה של שער החמישים, בחינת 'אריך אנפין', הבחינה הגבוהה ביותר שיכולים לזכות, ולכן הוא נכלל במשיח צדקנו, כדי שעל ידו הוא יכול להשלים את בחינת ה'חיה' ו'יחידה' בתכלית, וכמו שמבאר האר"י ז"ל בפסוק שבו פתחנו – "לא יסור שבט מיהודה", שזו הסיבה שמשנה רבנו נכלל בנשמת משיח, כדי שע"י זה שניהם זוכים ביחד לשלימות ה'חיה' וה'יחידה' הכלליות. ולכל הדברים הנפאלים האלו אנחנו ג"כ זוכים בהתקשרות התפילה לצדיקים שבדור ולצדיק האמת.

צדקה לפני התפילה, ומחשבות זרות בתפילה

רבנו אומר עוד דבר, שכדי שתהיה התפילה בשלמות, צריך לעשות בחינת – "יכלכל דבריו במשפט", וזה העניין שצריך לתת צדקה לפני התפילה, כי בכל פעם כשאתה נותן צדקה אתה עושה משפט על עצמך, כי ברגע שאתה נותן מטבע של 10 שקל לצדקה, לכאורה חיסרת והפסדת מעצמך ונתת למישהו אחר, ולכן זה נקרא 'משפט', שהבנת שצריך לחייב את עצמך, ולזכות את השני – העני, הרי כל משפט מה זה? שהשופט והדיין קובע פלוני זכאי, פלוני חייב, ואת ה-1000 שקל האלה צריך להעביר מפלוני לפלוני, אותו דבר כשאתה נותן צדקה, אתה עושה עם עצמך משפט. ואז אתה זוכה לבחינת "יכלכל דבריו במשפט", כי אנחנו צריכים את הכוח הזה שהדיבור שלנו יהיה דיבור חזק, דיבור של תפילה שמתקבל, וכדי שיהיה לנו את הכוח הקדוש הזה של דיבור של תפילה כמו שצריך, צריך לתת צדקה לפני התפילה, לזכות ל"יכלכל דבריו במשפט". שאז ה' יתברך מקבל את התפילה שלנו, בבחינה של התפילה של המשיחים הקדושים ומשה, כמו שהסברנו, שתפילה שהיא בשלוש כוחות של יוסף, דוד, ומשה רבנו, בוודאי מתקבלת לפני השם יתברך.

עוד מסביר רבנו, מה העניין של המחשבות זרות שתוקפות אותנו בתפילה. ומבאר: שזה בעצמו בחינה של קלקול המשפט, כי משפט הוא מאזנים, כמו שכתוב (משלי טו, יא) "מאזני משפט", יש למאזנים שתי עיניים, שהם צריכים להיות מאוזנות ומכוונות זה לזה, וכשיש ח"ו קלקול המשפט, זה נקרא קלקול העיניים, שע"י זה מגיעים המחשבות הזרות שמפריעות בזמן התפילה, כי הראיות האסורות שהאדם רואה, הם המה שמביאות את המחשבות זרות בתפילה. ולכן התיקון שיהיה לעתיד לבוא – "עין בעין יראו בשוב ה' ציון", "עין בעין" – זה "יכלכל דבריו במשפט", ואז תהיה הבחינה של "בשוב ה' ציון", ועומק הענין כ, בשוב ה' ציון הוא ענין המשיחים, וכמו שנתבאר שעיקר כח התפילה הוא בחיבור המשיחים, וזה אפשר להשיג כבר עכשיו.

אחד, ואת שלוש הכוחות האלו רבנו רוצה לתת לנו את בכל תפילה שלנו גם עכשיו, והעצה היא: "הריני מקשר את עצמי לכל הצדיקים האמיתיים שבדורנו וכו' ובפרט לרבנו הקדוש, צדיק יסוד עולם" נחל נובע מקור חכמה" רבנו נחמן בן פיגא זיע"א. ובאמת יש להבין, מה העניין שצריך דווקא להתקשר לצדיק האמת שזה רבנו? התשובה: צריך לדעת שכל צדיק שחידש תורה, הוא חתום עליה, הוא זה שאחראי עליה. כשרבנו חידש פה (תורה ב) את העניין של שלוש בחינות של משיח בן יוסף, משיח בן דוד, ומשה, שעל ידי התכללות ג' הכוחות האלו יחד מתקבלות התפילות, ממילא רבינו הוא גם שדואג שיצא הענין הזה מהכח אל הפועל. ולכן כשאנחנו מקושרים אל רבינו הקדוש, ומתפללים בהתקשרות הזו, הוא פועל את הפעולה לקשר את התפילה שלנו לג' הכוחות האלו. כי כיון שהוא חידש את התורה הזו, הוא גם זה שפועל בה. ולכן כל אחד גם בן יכול להתפלל בכל ה-3 כוחות האלה, שהם 3 בחינות של המשיחים, שזה דבר גדול ועצום, ע"י התקשרות לצדיק האמת.

משה דוד ויוסף הסתלקו בזמן מנחה של שבת רעוא דרעוין

כתוב בזוהר (תרומה דף קנז) ששלושת הצדיקים האלו יוסף משה ודוד, הם נפטרו בזמן מנחה של שבת, ועליהם אומרים ג' פעמים 'צדקתך' במנחה בשבת, אנחנו כביכול מצדיקים את הדין על שלושת הצדיקים האלה שנפטרו בשעת המנחה של שבת, שזהו זמן של הארת מצח ה'אריך אנפין', והיא השעה הכי גבוהה בשבת קודש, הזכרנו פעם, שצריך להקפיד להתפלל מנחה קטנה שהיא סמוך לשקיעה, (הרב בן ציון אבא שאול זצ"ל היה אומר שאפ"י אם אין לך מניין רק בזמן מנחה גדולה, עדיף להתפלל מנחה קטנה ביחיד, אולם רוב הפוסקים לא סוברים כך, ואומרים שאם יש לך תפילה במניין רק במנחה גדולה תתפלל אז), לומדים זאת ממה שכתוב "יראוך עם שמש", שזמן התפילה העיקרי הוא מנחה קטנה, סמוך לשקיעה. אבל בכל אופן בשבת קודש הרבה צדיקים היו נוהגים להתפלל דווקא מנחה גדולה, וכן הבעש"ט הקדוש היה מתפלל בשבת מנחה גדולה, (ושכן כתב באור לציון) וכל זה כדי למשוך את הארת ה'אריך אנפין' שהיא כל כך גבוהה, כבר מזמן מנחה גדולה ביום שבת שהוא רעוא דרעוין. ומסביר הזוהר, אף על פי שבכל ימי השבוע בשעת המנחה מתעורר הדין, כי את תפילת מנחה תיקן יצחק אבינו, ויצחק זה בחינה של גבורות ודינים, ולכן זמן מנחה הוא זמן של התעוררות הדין, אך בשבת קודש, אדרבה זמן המנחה הוא הכי גבוה, ונקרא "רעוא דרעוין" – הרצון שברצונות, ואומר הזוהר שמשנה רבנו לא הסתלק ח"ו בדין, אלא הוא הסתלק בזמן הרצון שברצונות – 'מצחא עילאה' מצח הרצון. רבנו אומר בליקוטי מוהר"ן (תורה ד' ח"ב) שכל מה שנעשה בעולם הכל זה בהשגחה, הכל זה רצונו ית', ואין הטבע מקרה ומזל קובע כלום,

אומר רבנו בליקוטי מוהר"ן (תורה ע"ב) שאפילו אם ח"ו מגיעות לך מחשבות זרות בתפילה, ובכל זאת אתה ממשיך להתפלל, ונלחם במחשבות זרות האלו, ע"י שאתה מסיח את הדעת מאלו המחשבות, כי ע"י הסחת הדעת מהמחשבות, ואתה ממשיך להתפלל, ומשתדל מאוד לכוון בפשטות את פירוש התיבות, אז ממילא המחשבות הזרות האלה נעלמות. ואומר הבעל שם טוב, שנוסף לכל זה, בכך אתה גם מעלה את הניצוצות קדושה שהיו נפולות בתוך המחשבות זרות. רבי נתן אומר על זה משל נפלא (ליקוטי הלכות ה' ברכת הרי"ה אות מו') שכשרוצים לחפור באדמה ולמצוא זהב, מה עושים? עושים מכרה עמוק מאוד עמוק 500 מטר וחוצבים שם, איפה נמצא זהב? בשאול תחתיות, במקום הכי נמוך. וכן כשרוצים לשלות פנינים מהים, צריך לצלול למטה בעומק הים ואז הוא שולה את הפנינים. אף פעם לא תמצא זהב בכמויות גדולות על אם הדרך, עיקר מחצב זהב והיהלומים תמצא אותו דווקא בשאול תחתיות, דווקא במכרות העמוקים ביותר, וכך גם בתפילה אם מגיעים מחשבות זרות ובלבולים, תדע שבזה שאתה מתגבר עליהם תוך כדי התפילה, ולא מתייחס אליהם וממשיך להתפלל, בזה נכנסת עמוק בתוך מכרה זהב ויהלומים, וכרית שם זהב, יהלומים ופנינים ממצולות הים. עוד אומר רבי נתן משל נפלא, כשאדם רוצה לצלול קצת, כדי למצוא פנינים במעקי הים, הוא לוקח בלון חמצן, אבל אם רוצה לצלול הרבה זמן, הוא צריך שיהיה לו צינור חמצן קשור לצוללת או לספינה למעלה, כדי שכל הזמן ינשום דרך הצינור, אומר רבי נתן שהצינור המקשר הזה, מרמז על התקשרות לצדיק לפני התפילה. וזה מתקשר לנו עם התורה שלמדנו (תורה ב') שמדברת על העניין שתהיה התפילה בהתקשרות לצדיקים. כי באות ה' רבנו מדבר על מחשבות זרות, ובאות ו' אומר: "צריך כל אחד לכוון בתפילתו לקשר את עצמו לצדיקים", ולכאורה אין קשר בין שתי פסקאות אלו, אבל לפי מה שהסברנו זהו הקשר, כדי להינצל ממחשבות זרות, צריך להתפלל את התפילה בהתקשרות לצדיקים.

כיצד זוכים להיות מקושרים היטב לצדיק האמת, לקוטי עצות

דיברנו בהילולת רבי נתן איך מתקשרים לצדיקים, והסברנו שההתקשרות לצדיקים נעשית ע"י אהבה לצדיק, אבל יותר מזה נעשה על ידי שאתה מקיים את העצות של הצדיק, שנקבצו בספר הקדוש 'ליקוטי עצות', שעל ידו זוכים להתקשר לרבנו הקדוש. רבותי, כדאי שנבין חזק את העוצמה שאנחנו מקבלים כשאנחנו מתפללים בהתקשרות לצדיקים, כי כשאתה מתפלל בהתקשרות לצדיק האמת שגילה את התורה הזאת, התפילה שלך היא בבחינת משיח בן יוסף שזה שמירת הברית בשלמות, והתפילה שלך היא בבחינת משיח בן דוד שיש לו כח דיבור

צריך תמיד להיזהר כשאנחנו מדברים על דברים גבוהים כאלה מהבעיה שנקראת ייאוש. אדם חס ושלום אומר לעצמו שכבר הרבה מאוד זמן הוא מנסה להתפלל בכוונה, כל פעם משתדלים ומצליחים קצת לאיזה זמן, ושוב פעם נופלים, ומנסים עוד פעם לתפוס תפילה בכוונה, תפילה כמו שצריך, ולצערנו שוב נופלים מהעניין הזה של תפילה בכוונה, וזה חס וחלילה יכול להביא את האדם לידי ייאוש ועל זה רבנו שאג בקול גדול: "אין שום ייאוש בעולם כלל", עיקר המלחמה של רבנו היא נגד הייאוש, שהוא זה שגורם לנפילות הכי גדולות וחמורות. ולמשל הדבר הנורא של 'שנה ופירש קשה מכולם' (פסחים מט:), על פי רוב היא נגרמת מחמת ייאוש, כי רבנו מסביר בליקוטי מוהר"ן (תורה רע"ד ח"א) שיש כאלה אנשים שכל כך מתאמצים למחוק מעצמם כל זכר של קדושה, כדי שזה לא יפריע להם בעשיית העבירות שלהם, כדי שהם יוכלו ליהנות ח"ו ממעשה העבירה, כי כל זמן שאדם יודע שיש דין ויש דיין, ובסוף הקב"ה יביא אותו במשפט, אזי גם כשהוא עושה עבירה הוא לא יכול ליהנות ממנה, כי הוא יודע שהוא ישלם על זה בסוף ביוקר גדול, אבל יש רשעים שרוצים למחוק מעצמם כל כך את עניין התשובה, של המצפון, של יראת העונש, ולכן הם עושים חטאים כאלה גדולים, כדי שע"י זה הם מרגישים שהם התנתקו ח"ו לגמרי מהקדושה, וכל זה מגיע מחמת ייאוש מפני שמתייאש לחזור בתשובה, ולכן הוא עושה מעשים מסוכנים לו ולאחרים, עד כדי כך שהוא ממש מתרחק בריחוק גדול.

רבנו מזהיר מאוד לא להתיימש אף פעם, ושנדע שגדולת השם היא כל כך גדולה ועצומה, ואיפה שאתה נמצא, וגם אם נפלת ח"ו לאן שנפלת בעומק שאול התחתית, גם שם השם יתברך יכול לקבל אותך בתשובה, והוא ירחם עליך ויקרב אותך לחזור אליו, ולכן אף על פי שאדם כבר חי הרבה שנים, ואומר עדיין לא זכיתי להתפלל בכוונה, כי רוב הפעמים יש מחשבות שטורדות אותו בתפילה, והתפילה נעשית מתוך הרגל ולכן אדם לא יכול להתרכז בתפילה, והוא מתיימש שח"ו עד 120 שלו לא יזכה להתפלל בכוונה, אבל אין הדבר כן, כי אדרבה, אם עכשיו תעשה תפילה אחת בכוונה, תזכה להעלות את כל התפילות שהתפללת עד עכשיו, וזהו מה שכתוב: "ואתחנן אל ה' בעת ההיא" אומר רבנו בליקוטי מוהר"ן (תורה צ"ט) ש'בעת ההיא' כשאני אזכה להתפלל בכוונה, אני אעלה את כל התפילות שלא זכיתי להתפלל בכוונה, בפעם פעם אחת הכול יעלה למעלה בשלמות, ולכן גם אם הרבה זמן לא זכיתי להתפלל בכוונה, תתאמץ מאוד לזכות לזה, כי כשתזכה להתפלל בכוונה תעלה גם את התפילות הקודמות שהיו שלא בכוונה.

ליקוטי עצות, שהוא הדרך להתקשרות לצדיק האמת, וזו הדרך שבה אנחנו יכולים לקבל את הבחינה הנפלאה הזאת שלמדנו, שהתפילה שלי תהיה עם שלוש בחינות של משיח: יוסף דוד, ומשה – להעלות לבחינת "מצח הרצון", כי אומר הוזהר, שההסתלקות של הצדיקים האלה היות שהיא הייתה בבחינת 'מצח הרצון', פירושו של דבר שזה מה שהם השיגו בפטירתם, וכשאתה משיג אותם ע"י רבנו הקדוש צדיק האמת שאמר את התורה הזאת איך להשיג הבחינות האלה, אתה גם זוכה לעלות למצח הרצון אפילו ביום חול, לבחינה הגבוהה הזאת של 'רעווא דרעוויין', של 'רצון שברצונות' של שבת קודש.

מבאר הוזהר שיש 24 בתי דינים, אנחנו קצת מכירים את זה מהתורות של פדיון נפש, שפעם אחת (שיחות הר"ן קע"ה) רבנו תמה ואמר, איך הצדיקים עושים פדיון, הרי יש 24 בתי דינים, איך אתה יודע איפה לעשות את הפדיון, הוא נתן משל על זה, כמו שאדם יש לו משפט בבית משפט מסוים, הוא שכר את העו"ד הכי טוב שיש אבל העו"ד בא וטען את כל טענות הסנגוריה עליו בבית משפט אחר, ולא באותו בית משפט ששמה דנים אותו. ואותו דבר לענין פדיון, כיון שיש 24 בתי דינים, צריך לדעת לאיזה בית דין להביא את הפדיון, ואיך תעשה פדיון אם אתה לא יודע להביא אותו לבית הדין הנכון. רבנו נתן עצה, הרי יש תמיד כלל בקדושה של התכללות והתפרטות, ואמנם שיש 24 בתי דינים, אבל יש בית דין אחד שכולל את כל ה-24 בתי דינים, שעליו אומר הוזהר הקדוש ששולט עליו 'מצח הרצון' שהוא 'רעווא דרעוויין', ואם אדם זוכה לעשות פדיון כזה ולהעלות אותו ל'רעווא דרעוויין' ז"א בהתקשרות לצדיק עם 3 בחינות של משיח, שהן משיח בן יוסף משיח בן דוד ומשה רבנו, והוא מתקשר איתם עם 'רצון שברצונות', אל מה שהם הגיעו בזמן פטירתם, הוא זוכה לכפות את כל 24 בתי דינים, בזה הפדיון. אותו דבר בענין תפילה, אנחנו רוצים למתק את הדינים, שלא יהיה עלינו ח"ו שום דין, אך איך אדם ידע לאן להעלות את התפילה, איך אדם יכול לדעת איך להגיע לבית הדין שבו הוא נידון? אבל ע"י ההתקשרות לצדיקים ולצדיק האמת נחל נובע מקור חכמה שגילה תורה זאת, אז אתה זוכה להתקשר לכל השלוש משיחים, ולהתקשר ל'רעווא דרעוויין', ולהתקשר למקום שהוא כופה את מה את הבית דין שכולל את כל ה-24 בתי דינים, ותפילה כזו יש לה מעלה כמו פדיון, כי הפדיון הכי גבוה זה הפדיון שמגיע ישר למעלה, לבחינת 'רעווא דרעוויין', הרצון שברצונות.

איך אדם מקבל חשק להגיע לתפילה בכוונה אמיתית

למה אני אומר את כל המעלות האלה כדי לעורר לאדם את החשק, אדם עושה מה שמתחשק לו, כשיש לאדם חשק אז הוא עושה את הדבר, ולכן צריך תמיד לעורר את החשק, מתי אדם

התפילה בשלמות, והתפילה שלך בבחינת משה רבנו שזה הכללות של כל נשמות ישראל, ומי לא רוצה כזאת מתנה, מה אתה צריך לעשות לזה, בסך הכל רק להתקשר לצדיקים. אבל להגיד רק 'הריני מקשר את עצמי' בפה, כמובן שזה נפלא, אבל אמירה לבד לא מספיקה, כי צריך את המעשים שיוכיחו על ההתקשרות שלך, והמעשים הם: האהבה לצדיק, והקיום כפשוטו של העצות של רבנו הקדוש, ורבנו נתן לנו הרבה מאוד עצות בפרט בעניין של תפילה בכוונה, הרבה עצות על עניין של שמירת הברית, על הקדושה, בכל דבר ורבר בעולם יש לנו את העצות של רבנו, וכשאנחנו עושים את העצות האלה בפשיטות, אנחנו מקושרים היטב אל בעל העצה.

רבנו הוא מסביר בליקוטי מוהר"ן (תורה ז' ח"א) על הפסוק שאמרה חוה: "הנחש הישיאני ואוכל" המילה 'השיאני' כפשוטו הנחש נתן לי עצה, אבל חז"ל דורשים "השיאני" מלשון נישואין, זאת אומרת, שע"י העצה שמקבלים מהרשע, יש גם כן ח"ו נישואין עם הקליפה, אבל אם זה הכוח של הטומאה, כמובן שהכוח של הקדושה גדול פי כמה וכמה, ובכוח של הקדושה גם כן "השיאני" מלשון נישואים, כשאני מקבל עצה ממישהו, יש לי את הבחינה של 'השיאני' – שזה עצה, ו'השיאני' שזה נישואין, וכל פעם שאתה מקבל עצה מישהו אז זה בחינת 'חתונה', ולכן כל פעם שאני מקיים עצה של רבינו, אז אני בבחינת 'השיאני' – בחינת התקשרות ונישואין עם הצדיק האמת. ומה באמת הקשר בין חתונה לבין עצה? מסביר רבנו את העומק בדבר, הרי העצה מגיעה מהמות, וכן טיפת הזיווג היא גם כן מהמות, ולכן כשיש עצה, פירושו של דבר שיש טיפת מוח שלי שמסרתי לך, ואפשר למסור אותה בפה שאני נתן עצה, ויש בזיווג, ושניהם זה אותה בחינה, ולכן התקשרות הזיווגים היא ע"י ע"י אהבה לצדיק, וע"י העצות שלו, כשהבעל נתן לאשה עצה והיא שומעת לו, וכשהאשה נתנת עצה לבעל והוא שומע לה, ע"י העצות האלה הם מתחברים, והם מקושרים ביחד. כשאני שומע על העצה שלך אז אני מקושר איתך.

העניין של קיום העצות של רבינו, זה העניין לעובדה ולמעשה שיש לנו בהתקשרות לצדיקים. וסיפרנו בהילולת רבי נתן, שרבי נתן עסק בחייו הרבה, לבאר את העצות של רבנו בספר הקדוש 'קיצור ליקוטי מוהר"ן' שהוא עשה, ששם סידר את כל העצות כפי סדר התורות בליקוטי מוהר"ן. אבל אחר כך ראה ר' נתן שהעצות מפוזרות, פעם עצה על אמונה, עצה של ביטחון פעם עצה על גאווה וכו', ולכן הוא קיבץ את כולם לפי סדר של ערכים לפי האל"ף ב"ת, וחיבר את הספר 'ליקוטי עצות'. ורק ע"י שאתה עושה את העצות של רבנו, אתה מקושר לרבנו, לכן אנחנו כל כך מחזקים מאוד את עניין הלימוד בספר הקדוש

מדרגה גבוהה של עבודת השם, ולכן מאוד מאוד חשוב להתחזק בעניין של הקדושה והטהרה במקוה בשביל עבודת השם.

ועוד דבר חשוב בעניין טהרת המקוה, לא לתת ח"ו ליצר הרע להיכנס איתנו למקוה, יש עניין של שמירת עיניים במקוה, וצריך להתנהג שם בצניעות יתירה, נכנסים ויוצאים לא מאריכים שם יותר מדי, נכנסים טובלים מתקדשים ויוצאים. וכמו כן חשוב להתפלל את התפילה לטהרה לפני המקוה, ויש עניין להתוודות על החטאים ולכוון לטבול לשם טהרה, ולבטל את תאוות ניאוף, ולבטל את הכעס. גם למדנו בשיעור שצריך בטבילת המקוה לכוון לזכות ע"י הטבילה להיות בריה חדשה.

חצות – רבנו דיבר הרבה על העניין הזה של להתאונן על חורבן בית המקדש, כל פעם שאדם עושה איזו אנחה ומוריד דמעות על חורבן בית המקדש, ע"י זה בעצמו אתה זוכה לבנות עוד לבניה בבית המקדש, ואמרו רז"ל: "כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בבניינה", כי הוא הבונה של ירושלים. והעניין של קימת חצות, באיזו שעה שאתה קם בלילה, ובפרט כשקצת מתבגרים כבר בין כה לא ישנים לילה שלם, אדם מתעורר באמצע הלילה, תיטול ידיים, וקח את הסיידור ותגיד ברכות השחר (כי אי אפשר לומר תיקון חצות בלי שאתה קודם נוטל ידיים ואומר ברכות השחר וברכות התורה) ואתה יושב על הקרקע ואומר את התיקון חצות, זה לוקח בערך 10 דקות, אם אתה רק קורא, ואם אתה גם זוכה לבכות ולהאריך בתיקון חצות – אשריך וטוב לך, אבל תמיד אנחנו מדברים על המינימום, ולכן יאמר תיקון חצות.

ויעשה התבודדות ידבר עם הקב"ה, אחד המרבה ואחד הממעיט, התבודדות זה האות ה-ה של השמחה, ועל ידי שנזכה לשמחה קודם כל כפשוטו, שזו עצת העצות של רבנו, להיות אדם שמח, וללמוד שולחן ערוך, לטבול במקוה, חצות והתבודדות, בזה אנחנו זוכרים להתקשר לצדיק, כי אנחנו מקיימים את העצות שלו, וכמו שאמרנו שההתקשרות עם הצדק פירושו של דבר שאתה מקבל את הכוחות העצומים האלה, את הכוח של המשיחים: משיח בן יוסף, משיח בן דוד, ומשה ביחד, שהסתלקות שלהם ב'רעווא דרעוויין, המבטל את כל הדינים.

יהי רצון שבעזרת השם נתראה ביחד פיזית, כי אחרי הכול אין כמו לתת את השיעור כמו כל שבוע ושבוע. ונזכה כולנו במהרה לשמוע את שופרו של משיח, להתגלות משיח צדקנו הכולל משלושת הצדיקים הנ"ל, ונזכה בקרוב לראות בבניין בית המקדש השלישי בתפארתו. ה' יזכנו אמן ואמן.

שבת שלום ומבורך. עריכה: ליאור גבע

יש לו חשק, כשהוא יודע כמה הדבר נחמד ויפה, כמה הדבר טוב ונעים בעבורו, ויכול לקבל ממנו הרבה טוב, ואז מתעורר אצלו חשק לעשות אותו. רבנו היה מומחה בעניין של 'שיר של חשק', לעשות לנו תורות נפלאות לעורר לנו חשק לעבודת השם, הרי עכשיו כשאנחנו לומדים את הדברים הנפלאים האלה מתורת רבנו, כל אחד יש לו חשק שבתפילה שלו יהיה את כללות השלוש משיחים, ולהגיע לבחינת הרעווא דרעוויין ה'רצון שברצונות' כדי לבטל את כל הדינים מעליו ומעל משפחתו ומעל כל עם ישראל, ועל ידי הדיבור בתורה הזאת נעשה לנו חשק ורצון, עד שכל אחד מאיתנו יזכה בעזרת השם ללמוד בספר 'ליקוטי עצות', ויבחר לעצמו איזה עצה שהוא מתחזק ומתעצם איתה, (כי אי אפשר לתפוס את כל העצות בבת אחת), צריך לתפוס נקודה אחת, תלמד בלקוטי עצות עד שתגיע לאיזה משפט שאהבת והתקשרת איתו, הרגשת שהעצה הזאת היא מדברת אליך ואתה רוצה לקיים אותה, וכשאתה זוכה לקיים את העצה הזאת, חיברת וקיימת את עצמך בעוד התקשרות לרבנו הקדוש. עכשיו תעבוד עליה כמה ימים עד שתרגיש שקנית את העצה הזאת, ותתקדם לעצה הבאה, וכך שלב אחר שלב עוד עצה ועוד עצה.

עצה להגיע לשמחה – ר"ת שמח"ה (שו"ע, מקוה, חצות, התבודדות)

יש עצות כלליות שרבנו מאוד דיבר עליהם שהוא ממש רצה שכולנו נעשה אותם תמיד, למשל תמיד צריך להתחזק מאוד בעניין של השמחה. רבנו ציווה אותנו להיות אנשים שמחים, לא להיות עצובים ובעלי מרה שחורה, אפילו לא רגע אחד ביום, ורק איזה שעה ביום יהיה בלב נשבר ויתוודה על עוונותיו, אבל לא במרה שחורה חס ושלום, לא בעצבות, אלא רק לב נשבר בזמן ההתבודדות שעה אחת ביום. וכל שאר היום אתה צריך להיות בשמחה עצומה. כדי להגיע לשמחה תמיד רבנו מדגיש, שאין אפשרות רק ע"י 'מילי דשטותא', אתה צריך לשמח את עצמך בשירים שמחים, או בבדיחה טובה (בדיחה כשרה כמובן) או במה שלא יהיה, העיקר שתצחק ותהיה שמח. ולכן השמחה זו העצה הראשונה, זו הפתיחה הראשונה לישוב הדעת, להיות עם כח.

שמחה זה גם ראשי תיבות: "שולחן ערוך, מ'קוה ח'צות, ה'תבודדות – ר"ת שמחה, וצריך לזכור אותם כל הזמן. שולחן ערוך – להיות שונה הלכות בכל יום, כמו שאומרים בתפילה "תנא דבי אליהו, כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן עולם הבא" – ללמוד כל יום שתי הלכות בשולחן ערוך או בקיצור שו"ע, והעיקר שאתה לומד 2 הלכות הלכה למעשה. מקוה – ללכת לטבול לכתחילה כל יום, אבל בעיקר להיזהר בטבילת עזרא (למי שראה קרי או שקיים את המצוה, וכן למדנו פעם שגם אדם שנפל במידת הכעס, אז הוא גם כן צריך טבילה במקוה כמו בפגם הברית). והעיקר להיות טהורים, וכשעבודת השם שלך נעשית בטהרה, זוהי